

MLADOST

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca. □ Celoletna naročnina znaša 2 K, posamezne številke po 10 vln. □ □ □ □ □
Uredništvo: Fr. Terseglav, Ljubljana (Katol. tiskarna). □ □ □ □ □
Upravništvo: Lud. Tomažič, Ljubljana (Katol. tiskarna).

Št. 6.

V Ljubljani, dne 18. marca 1911.

Letnik IV.

Naša načela.

Za pošteno časopisje!

Med najvažnejše naloge Orla šteje slovenska katoliška mladeniška organizacija razširjevanje dobrega časopisja in boj proti slabemu. To je treba zdaj posebno poudariti, ker se je tudi na Slovenskem zadnje čase pojavilo neke vrste časopisje, ki med dobro slovensko ljudstvo ne spada. Sicer pa nas kliče naš višji cerkveni pastir sam na boj proti temu tisku in zato smo kot kristjani še bolj dolžni svoje sile zastaviti, da se slabo časopisje kolikormogoče zatire ali pa vsaj njegov vpliv omeji, da ga bodo brali le oni, ki za kaj boljšega morebiti sploh niso več zmožni, čeprav si težko mislimo, da bi moglo pri nas celo med nasprotniki veliko takih ljudi biti.

Kako pa nastane taki-le časopis?

Par ljudi, ki jih drugod morebiti ne marajo, ker za resno in z veliko odgovornostjo združeno mesto niso zadosti sposobni, marsikaterikrat tudi nimajo potrebne izobrazbe in samo iz rok v usta živijo, se spravi skupaj, da napravijo list, če se dobi kak človek, da jim za to nekaj kapitala posodi. Tako nastanejo iz ljudi, ki se drugod ne morejo pokazati, uredniki. Študirati ali ne more ali noče, za rokodelstvo se v mladosti ni učil, za na kmete je pregosposk, za trgovino mu manjka ali talenta ali solidnosti, za urednika ali »pisatelja« se pa smatra za sposobnega. Ne rečemo, da so vsi, ki pri takih listih sodelujejo, taki, jih je veliko tudi takih, ki svoje božje talente iz različnih razlogov posojajo slabi stvari.

Zdaj pa človek premisli, da taki-le človek v svojem listu prešoja politiko, za kar mu še manjka precej izobrazbe, kar se glave tiče, in resnosti, kar značaj zadeva; potem sodi tak človek o poštenju svojega bližnjega, ko mu še samemu v tem oziru dosti manjka, daje tisočim in tisočim ljudem naukov na različnih poljih, ko jih sam morebiti še bolj potrebuje. To, prijatelji, se potem po krivici imenuje časnikar in s takimi listi se razširja med ljudmi kultura,

ko bi vendar urednik moral biti le najboljši med dobrimi!

Takim-le urednikom je prva reč, da se lista veliko proda. Iz tega stališča se potem list piše. Ljudi je treba zagrabit za njihovo neumnost, si takile človek misli — čimbolj neumno, čenčasto in malopridno pišeš, tem rajši bodo gotove vrste ljudje brali. Torej! Pri sodišču se obravnava stvar, ki razodeva najtemnejše strani človeškega življenja, žalostne stvari, ki bi morale ostati skrite med štirimi stenami, tiste človeške slabosti, o katerih brani govoriti sramežljivost in ki Bog sam vrže nanje plašč svojega neskončnega usmiljenja. Nesrečna nezakonska mati, zapeljano dekle, ogoljufana žena, danadan se to ponavlja. Plemenit človek ve, kaj mu je spričo tega storiti, takile poročevalci pa opišejo najmanjšo stvarico, ki se je pri takih žaloigrah zgodila, jo še zabelijo in povečajo, izberejo iz vsega prav to, kar je najmanj primerno in to potem pred svoje bravece položijo, dobro računajoč na to, da se izprijeni človeški naravi izprijenost najbolj dopade. Ali pa se v tej ali oni oštariji, kjer je alkohol za babico, izleže kakšno opravljanje, kakšna čenča, brž v list s to nezgodno spako! Ali pa je mož-politik, ki je obče spoštovan in veljaven, pa se spravi nanj, dobro vedoč, da človeški zavisti prija, če se vlačijo po blatu taki, ki nekoliko višje stojijo kakor drugi. Saj napake se pri vsakem kmalu dobijo. Na duhovščino itak povsod prežijo, marsikomu dobro de, če izve, ta ali oni se je kaj izpozabil. Če čisti pade, ima nečisti veliko veselje. Torej v list z njim! si misli vsak redakter, ljudje se bodo kar oblizovali, če bodo brali. Kakor zoper posameznike tako se take vrste ljudje borijo proti celim strankam. V očeh takih ljudi je vse grdo in črno, samo oni ne, zato že izpočetka nasprotno stranko naslikajo za sleparsko in izdajalsko. Naj naredi, kar hoče, povsod najde taki-le človek temno pego. To je ja njegov namen; resnica mu v njegovi strasti iz oči izgine, išče le, kje bi kaj našel, kar bi mogel tako zaviti, da bo prišlo vun ravno to, kar on hoče: namreč nasprotno stranko ponižati v očeh tistih ljudi, ki ne mislijo s svojimi možgani, ampak s kupljenim papirjem.

Človek se mora po tem vprašati, ni li izpričevalo velike dušne siromaščine, da se v izobraženem narodu najdejo ljudje, ki iz takih virov v svojo izobrazbo zajemajo, da se najdejo v prvi vrsti v mestih in trgih, koder vendar inteligenca ves zrak prešinja? Pa tu nič ne velja tožiti, takih ljudi je vedno zadosti bilo in jih bo. Gre se za to, da se to zlo tako omeji, da ne seže izven tistega kroga, ki za kaj dobrega sploh izlepa ni več dobiti, da se obvarujejo tisti, ki vsled svoje nevednosti, lahkomišljenosti in neumne zvedavosti padejo takemu časopisju v zanjke.

Najboljše sredstvo v tem boju je in bo razširjanje katoliškega časopisja, ki ga imenoma ne bomo navajali, da ne bo kdo zopet iznašel, da delamo za posamezne liste reklamo. Treba je za krščansko časopisje od hiše do hiše, od rodovine do rodovine agitirati, sinovi in hčere morajo v tem oziru časih celo lastne stariše podučiti, najbolj pa seve tovariše in družice, treba je na vseh naših shodih in predavanjih katoliško časopisje priporočati, pred slabim pa svariti, treba je pa tudi posebnih shodov za pošteno časopisje. Druga stran v tem boju je naravnost zoper slabi tisk delati, nevedne poučiti in svariti, kar je le količkaj s slabim časopisjem v zvezi, se ne sme podpisati in drugo, kar sledi iz tega samo po sebi. Kakor smo izvedeli, je idrijsko okrožje to stvar spravilo na dnevni red okrožne seje in tako pokazalo, kako se svoje naloge zelo zaveda.

Krščanska mladina! Tu je za te lepo in hvaležno in široko polje! Razširjati dobro katoliško časopisje, to je zapoved, ki spada danes že v katekizem! Krščanska dolžnost je to, greh je, če se to zanemari danes, ko smo vsi že zadosti poučeni, kaj pomeni dobro in kaj slabo časopisje. Zato na delo! Rečemo pa naravnost, da še nismo izgubili vsega upanja, da se vsi, ki količkaj trezno in plemenito mislijo, naj sicer tudi ne bodo popolnoma našega mišljenja, uprejo take vrste časopisju, ki gotovo tudi liberalnim ljudem ni v čast. Mi naravnost apeliramo — naj nas ima potem magari kdo za naivne — celo na tiste, ki ta tisk podpirajo in v te časopise celo pišejo, naj pomislijo, koliko škodo povzročajo s tem, da samo na slabe strani mase špekulirajo in tako potiskajo kulturni nivo ljudstva vedno nižje. Ali ni mogoč boj s plemenitejšimi sredstvi, ljudje božji? Saj je škoda splošna. Proti takemu časopisju se je treba boriti z izrednimi sredstvi in pri tem tudi časnikar na naši strani zaide — vse slovensko časopisje pada, namesto da bi se dvigalo.

Pa bodi kakorkoli, naša mladina bo na vsak način svojo dolžnost storila.

Ljubo domá.

Kje je doma dušno in telesno zdravje?

Ruski častnik, nadporočnik Surin, je te dni v nekem listu objavil, kaj je vse doživel in kakšno sodbo si je napravil o francoskih vojaki, pri katerih je delj časa služil. Znano je namreč, da države, ki žive medseboj v zavezniškem razmerju, medseboj izmenjujejo častnike, da tako spoznajo zaveznikovo armado, s katero bi v slučaju vojske delali skupno. Nadporočnik Surin sodi o vojaki francoske vojske sledeče:

Najboljši so kmečki fanti. Francoski kmet živi, če izvzamemo viničarje na jugu, razmeroma povoljno in je v kmetijstvu tako napredoval, da vlada v kmečkem stanu nemajhno blagostanje; francoski kmet je tako trden, kakor morebiti le še nemški in se na svoji zemlji pošteno preživi, tako da je n. pr. izseljevanje na Francoskem zelo redko. Francoski kmet je pa tudi v drugem oziru bogat; njegova mladina je namreč še kolikortoliko zdrava in ni po tovarniškem delu izsesana, oslABLJENA in pokvarjena. Zato so francoski vojaki, kar jih je s kmetov, vztrajni, izborni marširajo, so odločni, brihtni in samozavestni, pa tudi pokorni. So izvrstni napadalci, si znajo hitro pomagati, če je sila in ne odnehajo, kadar je treba kaj težavnega izvršiti. Nasprotno pa pravi Surin, da so vojaki, ki se iz mest rekrutirajo, mehkužni, uporni, brez vztrajnosti, leni in nepremišljeni.

Ruski častnik, ki gotovo nepristransko sodi, je s tem podal nov dokaz, kako ravno na kmečkem stanu sloni moč države, kako je kmečko življenje vir narodove sile in zdravja.

Prav iz Francije pa prihaja še neko drugo poročilo, ki dokazuje isto.

Letos se je vršilo ljudsko štetje po vseh evropskih državah sploh, skoro po celem svetu, in tudi na Francoskem.

In kaj se je pri tej priliki na Francoskem dognalo? Tole:

Francoska, ki je bila leta 1851 med vsemi državami v Evropi glede števila prebivalstva na drugem mestu, je danes, leta 1911, oziroma 1910, za katero velja štetje, na sedmem mestu, in če bo šlo vedno tako navzdol z njo, bo leta 1920 na osmem mestu, ker jo zna Italija, ki je sedaj na osmem mestu prehiteli! Odkod to? Francija je skoro najbogatejša država v Evropi, med vsemi narodi se Francozu primeroma najbolj godi, in sicer je bogastvo tako razdeljeno, da imamo na Francoskem največ ravno srednjih stanov in posestnikov in ne

tako hudo kakor na Angleškem, na eni strani same velike bogatine, na drugi pa same berače. Če bi torej bile razmere na Francoskem zdrave, bi moralo prebivavstvo s a j v takem razmerju rasti kakor drugod. Takozvana izobrazba raste, ljudje dobro žive, pomanjkanja ni toliko kakor drugod, in vendar jih je vedno menj, ki bi mogli to blagostanje uživati. Odkod to? Odtod, da rasteta sicer »izobrazba« in bogastvo, obenem pa ljudje propadajo moralno, to se pravi, da sicer vednobolj polnijo svoje žepce, a pri tem mislijo le, kako bi s a m i svoj denar uživali in vednobolj brezskrbno živeli. Zato se boje božjega blagoslova otrok in od svoje strani store vse, da preprečijo narastek dece. Matere se lišpajo, si vsega privoščijo in žive v razkošju, materinskih in gospodinjskih skrbi pa se bojijo in izogibajo!

Kako je v tem oziru s Francozi, nam ravno letošnje številke ljudskega štetja jasno kažejo.

Francoska šteje danes 11.315.000 družin. Od teh je celih 1.804.710 zakonskih, ki nimajo sploh nobenega otroka, torej skoro ena šestina družin! Blizu 3 milijone družin — 2.966.171 — je, ki imajo le po 1 otroka, po 5 otrok ima le 566.768 družin, po 7 do 8 otrok le 182.998 družin. Ostale imajo le po 2 otroka.

Umevno je, da Francozi ta razvoj nizzdol s skrbjo in strahom gledajo, vojni minister toži, da ima čedaljemanj vojakov, tako da danes vtaknejo na Francoskem v vojake vsakega, da le ni slep in kruljav in vzlic temu ne morejo niti približno vzdrževati predpisanega števila moštva pri kompanijah. Zato francoska vojaška uprava tako neguje takozvano »legijo tujcev«, to je armadni zbor, ki se rekrutira iz inozemcev, večinoma Nemcev, ki doma dezertirajo ali pa imajo kaj drugega na vesti ali pa si pože le pustolovskega življenja in jo pobrišejo črez mejo k Francozom, ki jih vtaknejo v omenjeno legijo in jih pošljejo v Afriko se za Francoze bojevati v Maroku in Alžiru. Celo negodne — 16letne fante — Francozi na ta način lovijo in k sebi izvabijo. Vsled pomanjkanja lastnega vojaštva skušajo tudi izvežbati za vojake čimveč afrikanskih domačinov. Posl. Driant je spričo žalostnih števil letošnjega ljudskega štetja vložil v poslanski zbornici predlog, naj se država pri odaji državnih služb prav posebno na tiste ozira, ki imajo družino saj treh otrok.

Vse to pa ne bo prav nič pomagalo, če ljudje ne krenejo na popolnoma drugo pot, če se v njih ne oživi z misel za družino, če ne bodo nehali klanjati se samole denarju in dobičku in uživanju, če se zopet ne oživi vera in spoštovanje pred božjo postavo, ki stavlja družini nalogo skrbeti za naraščaj, ga pošteno in v strahu božjem

vzgajati in se zanj žrtvovati. Stari Rimljani so tudi take postave sklepali, kakor jih zdajle francoski politiki, pa so vseeno propadli.

Nam se gre zdaj za nekaj drugega. Številke letošnjega ljudskega štetja na Francoskem ne kažejo namreč samo to, kako število francoskega naroda pada, ampak tudi to, kateri stan je tisti, kjer je število otrok najvišje, kateri stan torej skrbi za to, da se narod sploh še vzdrži. To je kmekčki stan. Tam so še družine, koder so našeli število otrok po 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 in celo 17. Tistih 566.768 družin s petimi, 182.998 s sedmimi in osmimi ter 111.437 s trinajstim otroki je na kmetih. To dejstvo jasno govori, kje je še doma telesno in dušno zdravje, kje je še rešitev celemu narodu!

Naša organizacija.

XII. seja predsedstva Zveze Orlov.

2. marca 1911.

Navzoči: Dr. Pogačnik, Zajc, Podlesnik, prof. Malner, Bajuk, Terseglav, dr. Adlešič, prof. Dolenc, Jeločnik Voj., Pavlin in Hočevvar. Opravičil se je Dostal.

Sklene se, da predava v nedeljo dne 5. t. m. v Planini brat dr. Adlešič.

Sklene se, da se predsedstvo pismenim potom zahvali vitezu pl. Gutschmannstalu v Radečah za darovana kipa.

Jeločnik poroča, da je odsek v Grahomem preminul, ker so vsi fantje v Ameriki.

Sklene se, da se pošlje k telovadnemu odseku v Rakek ob priliki predavatelja.

V Otalež in Cerkno se piše, naj pošiljajo redno zapisnike sej idrijskemu okrožju. Zvezi pa naj poročajo, zakaj tega do sedaj niso storili.

Sklene se, da vaditeljski zbor pri prihodnji seji poroča o letošnji prireditvi.

Bratu Kremžarju se piše, da ga prosimo, naj nam pošlje prepise sej goriške podzveze, ker nameravamo goriška okrožja revidirati. Nadalje naj tudi poroča o goriških okrožjih.

Podlesnik in Terseglav poročata, da sta predavala na mladeniškem tečaju v Celovcu.

Sklene se več stvari, ki se tičejo not in sploh glasbe z ozirom na letošnjo veliko prireditev.

Brat Podlesnik poroča nato o okrožjih v sledečem smislu: Na Kranjskem je 15 okrožij, na Goriškem 5, o katerih pa ne dobimo nobenih poročil in eno na Štajerskem, ki deluje vzorno. Okrožja Kamnik, Št. Vid—Vič, Cerknica, Vipava, Logatec pošiljajo redno prepise okrožnih sej ter vseskozi napreduje v tehničnem kakor tudi v organiza-

toričnem oziru. Najvzornejše pa deluje idrijsko okrožje. Okrožje Kranj deluje redno. Okrožje Vrhnika se preuredi. Okrožje D. M. v Polju deluje zelo dobro, toda ne pošilja prepisov okrožnih sej. Dobrepolje—Velike Lašče: poročila so bolj redka. Okrožje Trnovo—Košana se naproša, da pošlje prepise sej. Glede okrožja Radovljica so potrebna pojasnila od brata Murnika.

Prihodnja seja je dne 16. t. m. ob pol 8. uri zvečer.

Naši fantje.

Okrožja.

Logatec. Glasom sklepa Zvezinega občnega zbora se vrše tudi v našem okrožju redni mesečni telovadni tečaji. Prvi tečaj se je vršil v Dolenjem Logatcu dne 22. prosinca l. l. Tečaj se je dobro obnesel in dovršil. Združen je bil z javnim ljudskim predavanjem, z okrožno odborovo sejo in zaključnim javnim nastopom. Udeležilo se je tečaja 25 telovadcev. Pričetek je bil zjutraj ob pol 8. uri. Od pričetka pa do 3. ure popoldne se je vršila telovadba (redovne vaje) in trobentanje. Ob 3. uri javno ljudsko predavanje. Predavala sta br. predsednik Dol. Log. Orli preč. gospod Val. Remškar in g. visokošolec A. Gosar. Prvi je govoril o delu, drugi o vzgoji. Obema gospodoma za njun trud najlepša zahvala. Za tem se je vršila okrožna odborova seja. Brat predsednik priporoča odsekom nabiranje podpornih članov, več zanimanja za dobre knjige, časopise in našo »Mladost«. Za tem sledijo še razna poročila in razni sklepi. Sklene se nadalje, da se vrši prihodnji tečaj v Planini, na kar brat predsednik zaključuje sejo. Točno zvečer ob pol 8. uri je bil javen nastop udeležencev tečaja v dvorani »Društvenega Doma«. Proizvajale so se proste vaje in orodna telovadba. Posebno težke vaje na orodju so se izvršile tako, da je ljudstvo, katerega je bilo kakor pri predavanju tako tudi sedaj, jako obilno število zbranega, — navdušeno ploskalo. Ob pol 9. uri zvečer zaključil brat predsednik v navdušeno krepkih besedah tečaj. — Drugi tečaj se je vršil dne 5. marca 1911 v Planini. Pričetek ob 9. uri zjutraj. Udeležencev 22 telovadcev. Od 9. do 3. ure popoldne telovadba (redne vaje) in vaje okrožnega trobentaškega zbora. Ob 3. uri popoldne se je vršilo javno ljudsko predavanje. Udeležilo se je predavanja lepo število poslušalcev. Predaval je brat dr. Jure Adlešič iz Ljubljane, o slabih časopisih in o ljubezni do domače grude. Za njegov trud in lepe nauke bodi mu izrečena na tem mestu najlepša hvala. Govorila sta še nato brat okrožni predsednik Ivo Šijanec o pomenu naših telovadnih tečajev in brat Milavec je obravnaval interne zadeve. Nato se je vršila okrožna odborova seja. Brat okrožni predsednik Ivo Šijanec otvori sejo. Graja nek odsek radi nepokorščine napram okrožju in želi, da bo v prihodnje v tem oziru več vestnosti. Opozarja nadalje na »Mladost«. Vsak Orel bi moral imeti svojo »Mladost«. Opetovano priporoča, naj se odseki potrudijo, da pridobivajo kar največ podpornih članov. Za tem sledi blagajniško poročilo, ki je povoljno. Nadalje poroča brat okrožni načelnik Senčur o telovadbi. Vsa pozornost se bo morala obračiti na redovne in proste vaje, posebno letos radi prireditve v Ljubljani. Sklene se, da se morajo okrožnih vadijskih tečajev od vsakega odseka vsaj 4 člani udeležiti. Ako so isti manj premožni, naj se jim da iz odsekov blagajne podpora. Pred Zvezino prireditvijo se vrši skupen telovadni tečaj v Dolenjem Logatcu, katerega so obvezani udeležiti se vsi člani okrožja. Na predlog brata Milavca se sklene, da se

začne po odsekih z nabiranjem fonda za v Ljubljano. Na primer naj bi vsak telovadec redno plačeval 20 vinarjev tedensko. Sklene se, da se vrši prihodnji tečaj dne 26. marca t. l. v Gorenjem Logatcu. Odbor naj preskrbi predavatelja. Brat predsednik prosi točnosti. Naj prinese vsak telovadec seboj čisto telovadno obleko. Sklene se, da se priredi v jeseni to je po ljubljanski prireditvi, okrožna javna telovadba v Planini. Brat predsednik obžaluje, da se dva brata odbornika, ki sta sicer na tečaju, nista udeležila seje, ne da bi se upravičila. Priporočujoč vsestransko delo zaključil brat predsednik odborovo sejo. — Nato se je vršila revizija planinskega odseka. Revidirala sta ga brat Šijanec in brat Senčur. Po reviziji se vrši še kratka telovadba, na kar zaključil brat predsednik Šijanec tečaj.

Dobrepolje. Mladeniški tečaj okrožja Dobrepolje—Velike Lašče se je vršil na pustni ponedeljek. Zastopani so bili odseki Dobrepolje, Velike Lašče, Škocijan (godba), Rob, Sv. Gregor; prišlo pa je več fantov iz Strug. Vseh udeležencev je bilo okrog 100. Prvi je predaval gospod državni in deželni poslanec Jaklič. Razložil nam je boj katoličanov z nasprotniki. Zakaj nas sovražijo? Samo radi katoliškega imena. Sovražijo pa nas liberalci, socialni demokraci, škriči, Sokoli, pa tudi vse barabe domače in tuje! Ljubši jim je in svobodnejše diha vsak capin, kakor pošten slovenski fant, ki si upa nastopiti pod zastavo katoliško. Kazal je na pogubne posledice naukov naših nasprotnikov po Franciji, Portugalski, Barceloni in drugod; omenjal njih želje po razporoki, svobodni šoli ter opozarjal, da so si v bistvu vsi nasprotniki naši enaki, kar spričuje njih časopisje, kakor »Slovenski Narod«, »Jutro«, »Edinost«, »Učiteljski Tovariš«, »Slovenski Dom« itd. Proč od njih! Orli bodo naj zavedni katoličani in vrli Slovenci. Drugi je govoril veleč. gospod Janez Kalan. Opisal je škodljivo pijančevanje tako nazorno, da si opoldan pri kosilu v gostilni ni upal nobeden naročiti vina, ampak vsi smo pili pokalice. Lep uspeh! Pa kako bi ne?! Številke, ki nam jih je navajal, koliko zapijemo Slovenci, posebno še Kranjci, so nas presunile! 30.000.000 K vržemo v alkoholno povodenj, a zemljiškega davka plačamo 1.000.000 K in kako zraven tarnamo, da so davki veliki! Opisal je, da naši narodni nasprotniki na Štajerskem in Koroškem ravno z alkoholom najbolj omamljajo in pokvarjajo naše ljudstvo, da bode vse narodno, obrambno delo zastoj, ako se ne ustavi ta povodenj. — Pokazal nam je tudi slike, ki predstavljajo žalostne učinke, posledice in dejanja kralja alkohola. — Za apostolom antialkoholnega gibanja pa nastopi gospod Fr. Tersegav. Mladenič, ljubi svojo domovino, svojo domaćijo, gore in doline, ljubi domačo družino, ne beži v tujino! Ljubi življenje, pa življenje bodi čisto! Bodi vitez, dvigni se h Gospodu! Vršiti bi se moralo še dvoje predavanj, pa je bil en predavatelj, dr. Raznožnik, zadržan, eden pa je raje predavanje umaknil telovadbi, ki se je vršila popoldne od 2. do 5. ure popoldne. Vodil jo je okrožni načelnik brat Tomažin. Po kosilu smo si ogledali tudi živinorejski zadružni hlev, kjer je nekaj prav pametnih povedal živinorejski instruktor Kristof. Ogledali bi si bili tudi gospodinjsko šolo, pa nas je bilo preveč! Da je ves dan bilo tako lepo navdušenje in veselo razpoloženje med brat Orli, zato ima brez dvoma največ zaslug naša godba iz Škocijana, ki je drage volje prihitela med svoje brate. Ti lepi akordi, zvoneče melodije otajajo še tako zakrknjeno srce, da se ti topi blaženstva! Čast in slava kapelniku, veleč. gospodu bratu župniku, kakor tudi vsem drugim bratom od najstarejšega do najmlajšega. Živeli!

Šmartno pri Litiji. Dolgo časa ni bilo o nas nič slišati, ker smo delali tiho. V začetku tega meseca je priredilo naše okrožje tridnevni mladeniški tečaj, katerega je obiskovalo redno 25 do 30 mladencev. Pri predavanjih smo jih našli še več. Predavanja so vsa imela namen naše fante praktično vpeti v vodstvo društev in odsekov. Bilo je v teh 3 dneh 7 predavanj, ki so jih imeli č. g. Luka Smol-

nikar, Janez Kalan in Fr. Krische. Predavalo se je o sledečem: »Socialno vprašanje in mladeniči«, »Poslovnik telovadnega odseka in njega vodstvo«, »Društvena knjižnica, nje uredba in poslovanje«, »Uredba odra in vodstvo gledaliških odsekov (dve predavanji)«, »Pomen izobraževalnih društev in odsekov ter poslovanje odbornikov«, »Alkoholizem in abstinenčno gibanje«. — Dne 5. marca dopoldne je bil občni zbor našega okrožja, ki obstoja šele eno leto in ima 5 odsekov včlanjenih, namreč: Šmartno pri Litiji, Vače, Zagorje ob Savi, Trbovlje in Radeče pri Zidanem mostu. Iz tajnikovega poročila smo zvedeli, da je bila lansko leto ena okrožna telovadba (v Radečah) ter da šteje okrožje sedaj 200 članov, 115 krojev, 20 trobentačev, do 100 telovadcev in da je v okrožju med brati 68 »Mladosti«. Izletov je bilo 14, javnih telovadb 4, predavanj 62. Drogov je v okrožju 8, bradelj 4, koz 1, skokov 3, krogov 2, ročke in palice imata 2 odseka, in sablje 1 odsek. — Sej okrožnega predsedstva in vaditeljskega zbora je bilo 5. Tudi okrožna blagajna je za leto vsoto aktivna. — Po tajnikovem in blagajnikovem poročilu je sledila volitev. Na predlog brata Krischeta se je odbor sledeče sestavil in izvolil: predsednik Oroslav Bric, Šmartno pri Litiji; prvi podpredsednik Franc Majdič, Vače; drugi podpredsednik Govejšek, Trbovlje; tajnik Fr. Krische, Šmartno pri Litiji; tajnikov namestnik J. Pogačar, Šmartno pri Litiji; blagajnik Zupanc Andrej, Radeče; blagajnikov namestnik Završnik, Radeče; načelnik Černe, Trbovlje; podnačelnik A. Širok, Šmartno pri Litiji; okrožni vodja trobentačev Martin Dobravc, Šmartno pri Litiji. — Pri slučajnostih se je sklenilo na predlog brata E. Drčarja, da se odslej seje okrožnega predsedstva in odbora redno vrše v Zagorju ob Savi, ker je le to pravi centrum okrožja in dohod vsem odsekom najbližji. V izrednih slučajih se bodo seveda okrožne seje vršile tudi pri drugih odsekih. Na občnem zboru se je še o marsičem govorilo, zlasti pa razpravljalo o udeležbi zvezne javne telovadbe in telovadbe štajerskih Orlov v Petrovčah. Sklenilo se je soglasno, da se okrožje kot tako štajerske javne telovadbe ne udeleži, pač pa prepusti odsekom, da se lahko, če se hočejo, omenjene telovadbe udeleže. Dopolnila se je tudi za spomlad javna telovadba telovadnemu odseku na Vačah, katere se v okrožju spadajoči odseki lahko samovoljno udeleže.* — Istega popoldne pa se je vršila okrožna javna telovadba v veliki društveni dvorani v Šmartnem. Ljudstva je bilo nad 450. Kljub temu je lahko nastopilo pri prostih vajah 20 bratov. Lepa je bila orodna telovadba, zlasti na bradlji in 18 sabljačev je izborno proizvajalo 4 slike »Moreške«. Naravnost očarali pa so občinstvo mramornati kipi, ki sta jih izvajala brat Dostal in Aleks. Jeločnik. Tudi od ljubljanskega Orla izborna igrana burka »Ne kliči vraga« je povzročila mnogo smeha. Po krasnem in zvišenem zaključnem govoru č. gospoda dekana M. Riharja se je ljudstvo zadovoljno in polno navdušenja za orlovsko organizacijo razšlo in si bo brez dvoma to lepo okrožno prireditev trajno ohranilo v spominu. Okrožje pa bo še bolj kot doslej razvijalo svoje duševne in telesne moči v prid svojemu slovenskemu narodu!

Kamnik. Kamniško okrožje Orlov bo priredilo mladeniški tečaj v Kamniku dne 25. in 26. marca. Vspored (za oba dni): Ob 8. uri tehnično predavanje v telovadnici. Ob 9. uri sveta maša v župni cerkvi. Ob 10. do 12. ure telovadba. Ob pol 2. uri govor v telovadnici. Ob pol 3. uri litanije. Ob 3. uri telovadba. Telovadbo bo vodil brat Aleksander Jeločnik. Ko bo tečaj končan, vršila se bo istotam okrožna seja. Pridite na tečaj!

Odseki.

Selca. Nekaj vrstic Vam hočemo poročati, in sicer o gibanju našega Orla. Na novega leta dan se je ponavljala igra »Garcia Moreno«, pri kateri so

* O tem bo šelo sklepalo predsedstvo Z. O.

Orli vsak svojo vlogo dobro igrali. Nadalje se je letošnje število »Mladosti« pomnožilo. Začetkom posta smo ustvarili »abstinenčni krožek«. Vpisalo se je vanj lepo število Orlov. Telovadbe se fantje redno udeležujejo. Pri odborovi seji dne 19. svečana se je sklenilo, da se telovadi tudi v sobotah zvečer od 8. do 10. ure. Torej imamo telovadbo vsak teden trikrat. Ob nedeljah se pridno razlaga »Zlata knjiga«. Imamo tudi svoj pevski zbor, ki ga vodi brat organist. V prihodnjosti kaj več!

Škocijan pri Mokronogu. Kaj pa Orli? Čas predpustnega divjanja je končan. Naš Orel tudi razprostira pogumno svoja krila in zbira fante pod svoje peroti, da se povzdignejo do naših lepih ciljev. Naš odsek je začel zopet naraščati. Sedaj je zopet pristopilo nekaj fantov. S pomočjo Katoliškega slovenskega izobraževalnega društva smo priredili že več prireditev. Zadnje smo priredili dne 19. svečana in ponovili smo jo dne 26. svečana. Naš odsek šteje sedaj 65 članov, 60 telovadcev in 5 netelovadcev. Naročili smo si blaga za 10 uniform, za katere prav pridno zbiramo denarja, da bomo lahko na Velikonočno nedeljo nastopili pri procesiji. Ne obstoji še dolgo naš Orel, vendar je dosegel že precej uspehov. Za to se moramo pa najpristrčneje zahvaliti g. kaplanu Janezu Florijančiču, ki nas prav obilno podpira s svojimi velikimi darovi. Sedaj pa fantje, stopajmo skupno naprej in nobena reč naj nas ne zmoti, naše geslo naj bo: »Vse za vero, dom, cesarja!« To naj bo našim bratom Orlom v bodrilo, da bomo s podvojenimi močmi šli na delo!

Idrija. Zopet se oglašamo. Najprej moramo pohvalno omeniti, da se pridno udeležujemo dvakratnih tedenskih telovadnih ur in petja (pripomniti je, da smo idrijski Orli povečini tudi pevci pri zboru katoliške delavske družbe). Le zaradi predavanja je križ, ta se namreč zanemarjajo. Če v drugem vladu disciplina, zakaj bi ne tudi v tem? Orel je brez predavanja to, kar je klasje brez žita. — Saj je ravno v tem razlika med nami in sokoli. Sokol ima izključno samo telovadbo za svoj program, mi pa imamo poleg tega tudi izobrazbo duha. Kar se človek nauči v ljudski šoli, to mu nikakor ne zadoštuje, zlasti v sedanjih časih ne, ko mu je treba vsestranske izobrazbe, katero pa naj zajema Orel edino iz predavanja. Le potem lahko reče, da tudi on nekaj zna, in da ni le suh listič na veji naše organizacije, ampak vsestransko izobražen človek, kateri uživa spoštovanje pri svojih sobratih. Za sklep vam kličem: Dragi fantje, krepko na delo, kajti le duševno in telesno krepak človek more biti opora svojemu narodu. Z Bogom za narod!

Leposlovje.

Naša Micika.

Povest slovenskega dekleta.

Spisal Stanko Bor.

I.

Kakor čebele iz čebelnjaka so se vsuli ljudje po popoldanski službi božji iz cerkve. Ni bilo tiste nedelje običajnega postopanja pred cerkvijo, ni bilo dolgega pogovora, ne preresetavanja tedenskih dogodkov. Moški so si potisnili klobuke na oči, spregovorili par besed o lepem vremenu, kakor nalašč pripravnem za sušenje krme, sena in otave, pogledali na sonce kako visoko še stoji in odhiteli hitrih korakov proti svojim domovom, da odlože nedeljske obleke in kolikor mogoče hitro odidejo na polje. Ženske so si pomaknile rute bolj naprej, da jih ne bi sonce preveč obžgalo, hitro povedale ena drugi, koliko vozov njihove krme se suši in pohitele za moškimi. Par hipov samo — in prostor pred cerkvijo se je izpraznil. Župnik je oznanil iz prižnice, da je danes dovoljeno sušiti pokošeno krmo, ker je

lep dan in se v teh dneh ne ve, kako bo jutri. Ljudje so vzeli naznanilo z zadovoljstvom na znanje, raztrosili že dopoldne deteljo, jo po kosilu obrnili, po večernicah so jo hoteli zgrabiti in odpeljati domov.

»Hej, Micika, koliko vozov bo vaše?«

Lončarjev Tone se je mimogrede ozrl, sunil svojega tovariša Franceta, kakor bi hotel reči: Glej, nihče se je ne upa vstaviti in ogovoriti pred cerkvijo, ker ve, da s kakimi praznimi besedami ne bi ničesar opravil pri njej in prejel najbrže odgovor, da bi mu zabrnal po ušesih, a jaz sem danes našel pametno in odgovora vredno vprašanje.

»Toliko, da bomo imeli do večera dosti dela z njo!«

Gabrova Micka je odgovorila hitro, prišla veliko mašno knjigo z levo roko, z desno si potegnila ruto bolj na čelo in odšla hitrih korakov, ne da bi se ozrla na Toneta.

»Poglej jo no! Kam se ji le tako mudi!«

»Čudno, da ti je še dala odgovor!«

»Jaz bi ga gotovo ne dobil!«

»Ej, Tone, ti imaš pa res srečo!«

»Od te trmoglavke pred cerkvijo odgovor! Zares, sreča!«

»No ja no ja!«

Tone je zgomignil z ramami in bil vesel v svojem srcu. Ozrl se je za Micko. »Lepo dekle! Hm, če le ne bi bila tako čudna, če bi le bila taka kot druge!« si je mislil in odšel s fanti od cerkve.

»Oče, stopite no malo hitreje! Dela je veliko!« Micka je došla očeta.

»I, kajpak, tečem naj; kaj misliš, da sem tako lahkonog kot ti?«

»Veliko je dela!«

»E, bo že, bo že, bo že Bog dal, da bomo spravili do večera pod streho!«

Pa je, dasi nehoti, koračil hitreje ob hčeri.

»Vroč dan, vroč dan!« je mrmral in počasi spoznal, da hodi hitreje kot je hodil prej, ko je šel sam. »Ali me res misliš upehati? O, ti dekle ti! Kaj misliš, da sem tako mlad kot ti, da imam tako lahke noge kot ti? Oj, ti dekle...«

»Pa ostanite odzad, oče, saj vas ne silim, da morate iti vstric z menoj!«

»Poglej jo, zdaj me bo pa še podila od sebe! Ja, saj pravim, ti Micka, ti mene premalo spoštuješ! Ali ne veš, kdo sem jaz? Tvoj oče sem, ti pa vedno...«

»Saj vam ničesar nočem!«

»I, nočeš, nočeš, seveda nočeš, pa kaj, ko...« Dospela sta do doma.

»Ali nisi vpregel? Ali ti nisem rekla, da mora biti vpreženo, ko pridem domu?«

Micka se je skoraj razjezila, hlapec ni odgovarjal, položil je grablje, ki jih je nekaj popravljaj, na klop pred hišo in odšel proti hlevu.

»Saj se tako ne mudi, saj se moram še preobleči! Kam se nam le tako mudi? Saj bo pred večer, v hladu še lepše delati! Marko, čuješ, ne mudi se tako strašno kot ti je ta mlada burja zapovedala!«

Stari se je naslonil na hišna vrata, da se odahne od hitre hoje.

Micka je izginila v hišo, da se hitro preobleče, Marko je vkljub gospodarjevemu pomirjevanju stopil v hlev in že pripeljal enega vola. Vedel je, da je boljše ubogati domačo hčer kot gospodarja.

»Hudirja, ali me še kdo uboga, ali imam še kako besedo pri hiši?«

Stari se je popraskal za ušesi in hotel iti v hišo, da se preobleče.

»Poglej jo no!«

Micka se je že preoblekla in hitela proti hlevu, da pomore hlapcu pri vpreganju in si med potjo zavezovala ruto. Stari ni vedel, ali naj bo nevoljen, ker se hči tako urno odpravlja na delo, ali naj bo zadovoljen, da bo delo prej dokončano. Res je sicer, da Micka navadno vse boljše naredi kot on sam, a njegov ugled?

»Saj pravim, po njeni volji mora iti, sicer...«

Odštorkljal je v sobo, da se preobleče.

Vola sta stala vprežena, grablje, vile, vrvi, žrd, vse je bilo pripravljeno, mati je tudi že stala ob vozu, hlapec je sedel na njem, Micka držala bič v roki in sempatja odgnala od volov nadležno muho.

»Da jih toliko časa ni! Kaj le delajo?«

»Počasi en, počasi en od nekdanj!« je pripomnila mati, ki je imela navado vselej in povsod držati s hčerjo.

»Oče, tak preoblečite se no hitro! Kaj pa delate toliko časa?«

»Le počasi, burja burjasta, kam se ti mudi? Ali misliš, da sem tako uren kot si ti, hitrost hitra, naglost nepočakana!«

»Toda oče, mi že čakamo dolgo časa!«

»Pa le še malo počakajte!«

»Ne moremo!«

»Pa pojdite! Saj moja itak nikdar ne obvelja!«

»Dobro, pa pridite za nami!«

»O, o, ta je pa lepa! Po tej vročini pa naj hodim na polje in se potim! Počakajte, saj grem takoj!«

Pomolil je najprvo glavo skozi okno, da vidi, če je že vse v redu, zapel si telovnik, vrgel suknjo na rami, prižgal pipo in odkrival iz hiše.

»Tako je, kjer ženske gospodarijo! Saj res ne vem, ali sem gospodar jaz ali ste vedve! Pravim, da bi se pod večer lažje delalo, pa me ne ubogate, preoblačim se, pa me silite, da naredim vse v enem hipu. Ja, hudirja, ali sem gospodar ali nisem?«

Pogledal je vprašaje ženo in hčer, pa ni dobil odgovora. Micka je stopila na voz in pognala.

»O, o, kaj me misliš doma pustiti!«

In zlezel je godrnjaje na voz.

»Tako ne sme iti dalje! Pa bi se povsod govorilo, da pri nas ženska hlače nosi! Moja hči da ima mene pod svojo oblastjo, kar ona reče, to se mora zgoditi! Ne, tako ne more in ne sme iti dalje, sicer...« Ozrl se je na ženo in hčer, ki pa sta molčali, ker sta bili vajeni takih pogovorov in godrnjanj.

In stari je pihal napol nevoljno, napol brezskrbno, zadovoljno dim predse, sempatja še nekoliko zamrmral, zamrmral tako iz svoje navade.

Vročina je bila neznosna, solnce je pripekalo z vso silo, kakor bi hotelo odvrniti kmete od današnjega dela, jim zabraniti danes sušiti in voziti krmo. Ej, pa se je malokde brigal za to vročino. Privihanih rokavov, razgaljenih prs, ne oziraje se na potne srage, ki so nastajale na obrazu, so kmetje hiteli, delali iz vseh moči.

»Vidite, oče, koliko je je! Še, težko bomo do trdne teme končali!«

»No ja!« Staremu ni prišlo nič na misel, da bi odgovoril hčeri, sicer pa je imela prav, ker je tako silila. Pet dolgih ograbkov je stalo po njivi. Detelja je bila suha, da se je kar trla, pekoče solnce je izvleklo iz nje zadnjo silo, zadnjo svežost. In staremu se je zdelo, da ga prosi, naj vendar hitro nalože in odpeljejo, kamor hočejo, le hitro naj jo rešijo tega neznosnega, žgočega solnca, ki jo je uničilo, umorilo s svojo toploto, izsesalo iz nje življenje in moč. In molčal je, nalagal na voz velike navilaje, hlapec je gazil na vozu, mati in hči sta pa grabili. Vola sta otepala z repom okoli sebe in se branila nadležnim muham, vsled prevelike vročine se jima še jesti ni poljubilo; zdajpazdaj je kateri sklonil glavo, vzel šop suhe detelje in jo začel zvečiti, pa je priletela brenčeca muha, pozabil je na jed, mahnil z glavo v stran, otepala z repom in se je skušal otresti.

Prvi voz je bil naložen.

»Le pridno grabita! Takoj se vrneva!« je rekel stari, naredil z bičem križ pred vozom in hotel pognati.

»Oče, naj rajši jaz vozim! Ostanite rajši vi z materjo na njivi!«

»Na-a, jaz bom vozil!«

»Ne bodi no trdovraten! Pri tvoji počasnosti ne spravimo do večera vse krme domov! Naj rajši Micka vozi!«

»Ti, stara, le ne očitaj mi počasnosti! Jaz grem s hlapcem domov!«

»Do večera se gotovo ne povrnete! Dajte meni bič!«

Micka mu je skoraj siloma vzela bič, naredila križ pred vozom in pognala.

»Ta je pa zopet lepa! Tako se ravna z menoj! O, ti deklina, le počakaj!«

Voz se je pomikal počasi, stari je zrl za njim in ni vedel, ali naj se jezi ali ne. Pomrmral je še malo o ženskem gospodarstvu, si otrl z rokavom pot iz obraza in prijel za grablje.

Večer je priplaval na polje, ko se je vrnila Gabrova Micka na njivo z vozom, da še tretjega nalože in praviho pod streho. Njihovi sosedje so se že vračali s polja, nesli na ramah grablje in vile, počasi korakali za vozovi in modrovali med seboj.

»Gaber, požuri se, noč bo in — poglej!« Star možakar, ki je peljal velik voz domov, je zavpil iz pota in pokazal na nebo, kjer so se začeli zbirati temni oblaki.

»Saj res!« Gaber je hitel, kolikor je mogel, mislil ni na nič drugega kakor na to, kako bi hitro naložil. V teh vročih, soparnih poletnih dneh se hipoma prevleče nebo z oblaki, vsuje se ploha — in v par trenutkih ti pokvari in premoči suho deteljo, pustiti jo moraš na polju cele tedne in čakati lepega vremena, če pa začne dolgo časa deževati, se ti še naredi iz lepe, tečne krme gnoj.

»No, sedaj vidiš, ali je imela Micka prav ali ne, ker je tako silila!« Gabrovka se je mimogrede ozrla na moža in čutila neko zadovoljnost v srcu, ker je zopet njena Micka zmagala nad počasnim in omahljivim očetom. Stari se je ozrl na Micko, ki je preslišala materino pohvalo, in ji hotel reč prijazno in utešljivo besedo, ker pa je videl, da se ne zmeni za materine besede, je molčal in ji vedel hvala le v svojem srcu.

Vročina je res ponehala, a potne srage so jim stale še vedno na obrazu, delali so iz vse moči, hiteli, kolikor se je dalo, a oblaki na nebu so se vedno bolj kopičili, bliskati se je začelo, najprvo daleč za gorami, najprvo komaj vidno, slišalo se je otlo grmenje, ki je prihajalo vedno bližje. Gabrovi so hiteli z mrzlično naglico, starega je grevalo v srcu in mu očitalo, da bo on s vojo počasnostjo kriv, če se bo krma namočila, Micka si je očitala, da je morda prepočasi vozila in je grabila z naglico, da je zgrabila več kakor mati, mati pa je na tihem dolžila starega, češ, da bo le on s svojo počasnostjo in neodločnostjo kriv, če se vlije ploha, predno bo seno pod streho, hlapcu je pa bilo vseeno, če se namoči ali ne; zavedal se je, da je svojo dolžnost storil, da je naredil vse, kar mu je Micka zapovedala.

Grom in blisk je prihajal vedno bližje, pol voza je bilo treba še naložiti.

»Ne bomo ušli!« Gabru je postalo hudo pri srcu. »Najboljše bo, če kar odhitimo s tem domov! Boljše je, da se nam zmoči pol voza kot cel!«

Micka ni odgovorila ničesar, ker v resnici ni vedela kaj pametnega svetovati. Škoda se ji je zdelo lepe, tečne krme, rada bi, da bi naložili vso, a če jih prehiti ploha, se jim zmoči vsa, če gredo takoj domu, bodo polovico rešili.

Obstali so pri delu in se spogledali. Na obrazih se jim je brala skrb, v srcu jim je zavladala žalost.

»No, tak zini no, kaj naj naredimo!« Gaber je postal nestrpen.

»Kakor hočete, oče!«

Gaber se bi v drugih slučajih na takem odgovoru razjezil, češ, vse hočeš bolje vedeti in narediti kakor jaz, pa še zdaj svetuj kaj pametnega, a v tem hipu ni imel volje ji oporekati. Pripognil se je, vzdignil žrd in jo nesel proti vozu, da poveže, kolikor je naloženega.

Na poti ob njivi je zaškripal voz. Lončarjevi so peljali krmo.

Micka se je ozrla. Tone je naglo gonil vole, njegov oče in mati sta korakal za vozom in ga priganjala, naj še hitreje goni.

Oče, pa popeljite vi domov! Jaz bom pomagal Gabrovim!« Dal je očetu bič in skočil na Gabrovo njivo.

»Ali mislite to pustiti?« Tone je pokazal na ostalo krmo, kar je ni bilo na vozu.

»Ne moremo drugače! Bojimo se, da nas prehiti ploha!«

»Škoda bi je bilo!«

Tone je zgrabil vile in začel metati velike plasti na voz.

»Kakor bo naloženo, naj bo! Spraviti jo moramo domov!«

Gabrovi so se začudili, nekaj časa, kakor da ne verujejo svojim lastnim očem, stali so in se niso ganili, a ko so videli, da ima Tone trden in odločen sklep in voljo, da mora vsa krma domov, so se poprijeli dela še z večjo vnemo kot prej.

Zdajpazdaj se je imelo vsuti. Tone je metal tolike navilaje na voz, da je hlapca skoraj zagrnul in se je ta le s težavo umikal, pogaziti pa sproti ni mogel.

Padle so prve kaplje, naredko, le semtertja kakor oznanivke in predhodnice plohe, ki se je imela vsak hip vlti.

Tone je vrgel še zadnje navilaje na voz.

»Žrd, žrd, kje je?«

Gaber mu jo je pokazal. Tone jo je zavihtel, podal hlapcu na voz, jo omotal na prednjem koncu z verigo, na zadnjem z vrvjo in v neverjetni naglici povezal za silo voz. Gabrovi so stali kakor onemeli, skoraj verjeti niso mogli, da bo res vsa krma spravljena pod streho. Tone je v naglici napravil križ pred vozom, ogledal voz, če je vsaj približno someren in pognal. Ob drugih prilikah so voz lepo obgladili, ograbili ga od vseh strani in mu dali lepo, somerno obliko, a danes ni bilo časa, da bi ga le spravili pod kozolec pred dežjem, pa bo dobro.

Tone je podil vola, Gabrovi so mu s hvaležnostjo v srcu sledili. Šele zdaj so prišli malo k sebi in vzradovali so se v srcu, da jim bo krma vendar le pod streho.

Kaplje so padale vedno pogostejše.

»E, kaj zato, če se le povrhu malo zmoči! To se že preboli!« si je mislil stari Gaber in koračil naprej, da se zahvali Tonetu. Pa ga ni mogel dohiteti.

»Daj no, stopi ti naprej in mu reci katero!« Gaber je pomignil hčeri.

Micka je pospešila korake.

»Daj meni bič, bom jaz gonila!«

Tone jo je pogledal in se začudil. Še nikdar ni slišal Micke s takim glasom govoriti. Po celi vasi je bila znana kot oholo in trmoglavno dekle, s katero se ni varno šaliti. S kakimi fantovskimi šalami se ji ni upal nihče blizu, vsakega je zavrnila, da mu je pelo par tednov po ušesih. Na plese ali v gostilno ni prišla nikdar, pred cerkvijo se ni dala nagovarjati kakor druga dekleta, z različnimi oblekami se ni ob nedeljah šarila kot druga dekleta, govorila je nekam trdo in ošabno, za družino ni veliko marala, ne za žensko, še manj za možko, veljala je sploh za nekaj posebnega, za nekaj čudež, a spoštovali so jo vsi, njeno delavnost in skrb za dom so matere postavljale svojim hčeram za vzgled, marsiktera mati si je želela take neveste k svoji hiši, a kaj, ko je bil s to Micko tak križ in se ji ni mogel noben fant tako približati in prikupiti, kakor bi se rad.

Čuden in nenavaden je bil njen glas, izzvenel je kakor iz hvaležnosti, prijazno, zaupno.

Tone ji je dal bič in njuna pogleda sta se srečala.

»Bog plačaj, Tone, da si nam naredil to dobroto!«

»I, kaj to!« Tone je zamahnil z roko in hotel pogovor napeljati na kaj drugega in ji kaj zanimivega povedati, pa mu ni šlo. Pri drugih dekletih je govoril veselo, zabavno in jim privabljal smeh in radost na obraze in pridobival njih srca zase, a pri Micki se ni mogel spomniti ničesar, o čemur bi bil prepričan, da jo bo zanimalo in da se ne bo

ponižal v njenih očeh. Vendar mu je bilo nekako veselo in prijetno pri srcu, zavest, da je storil dobro delo in pomagal sosedu, ga je veselila, da ga je Micka prijazno nagovorila, mu je pa vzbujalo prijetne misli.

Ploha se je vtila z vso močjo.

»Poženi!«

Tone je pograbil bič iz Mickinih rok in udaril po volih in jih nagnal v tek. Gabrovi so ostali za-
dej, Micka je sicer tekla, pa ni dohitela voza.

»Tako! Hvala Bogu! Samo malo se je namočila po vrhu!«

Voz je bil pod kozolcem, vola sta težko dihala, Tone si je oblekel suknjo.

»Bog plačaj, Tone! Bomo že tudi mi vam o priliki storili dobro delo!«

»E, kaj, to je malenkost!«

Tone si je zapel suknjo, obrisal iz obraza pot, ki se je pomešal z dežjem, pogledal na Micko in se odpravljaj.

»V tem dežju pa vendar ne hodi izpod strehe!«

»E, kaj to meni! Z Bogom!« In kot bi se hotel postaviti s tem, da gre po dežju, in se povzdigniti

v njenih očeh, je privil suknjo tesneje k životu in naglih korakov odšel izpod kozolca.

»Tak počakaj no! Kam greš v tem dežju? Stoj, boš pokusil našega vina!« je vpil za njim Gaber, ki je v tem hipu prisopihal pod kozolec.

Tone pa se ni vrnil.

»Si bila gotovo zopet taka kot ponavadi, da je odšel! Oj, ti dekle!«

Stari Gaber od same zadovoljnosti, da je vsa krma srečno pod streho, ni vedel, kaj naj počne, in je začel po stari navadi godrnjati zoper Micko, ki ni pridržala Toneta; Gabrovka je hvalila Toneta na vse pretege, hlapec je izpregel vola, s slamo otiral mokroto iz njiju in bil tudi zadovoljen, da vsaj ne bo nepotrebnega stokanja in javkanja v hiši, če bi se krma zmočila; Micka je bila pa morda še najbolj vesela. Hm, krma je pod streho, krma pod streho in . . . in . . . no . . . Ej, ta Tone, da je tako hitro odšel in ni hotel počakati, da bi mu svojo hvaležnost dejansko pokazali!

(Dalje prihodnjič.)

Razširjajte naše časopisje!

Delajte za

„Domoljuba“, „Slovenca“, „Boğoljuba“!

Agitirajte med fanti
za našo

„Mladost“!